

Verordening toeslagen en verlagingen Wwb 2013

De raad van de gemeente Leusden;

Gelezen het voorstel van het college van 26 februari 2013 nr 200516

overwegende dat het gewenst is het verstrekken van toeslagen en het verlagen van uitkeringen van bijstandsgerechtigden van 21 jaar of ouder maar jonger dan de pensioengerechtigde leeftijd bij verordening te regelen;

gelet op artikel 147 eerste lid van de Gemeentewet, op de Algemene wet bestuursrecht en op de artikelen 8, eerste lid, onderdeel c en 30 van de Wet werk en bijstand;

besluit:

vast te stellen de volgende verordening:

Verordening toeslagen en verlagingen Wet werk en bijstand 2013

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Wet werk en bijstand en de Algemene wet bestuursrecht.
2. In deze verordening wordt verstaan onder:
  - a. de wet: de Wet werk en bijstand;
  - b. de gehuwdennorm: de norm bedoeld in artikel 21 onderdeel c van de wet;
  - c. zorgbehoevende: degene die is aangewezen op verzorging ter voorkoming van opname in een verpleeg- of verzorgingshuis;
  - d. dakloze: persoon zonder vaste woon- of verblijfplaats die de nacht doorgaans buiten doorbrengt of in een instelling bedoeld voor de opvang van daklozen.

Artikel 2 Bereik

1. Deze verordening is uitsluitend van toepassing op belanghebbenden van 21 jaar of ouder die nog niet de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt.

HOOFDSTUK II CRITERIA VOOR HET VERHOGEN VAN DE BIJSTANDSNORM

Artikel 3 Alleenwonende ouder

De norm voor de alleenstaande en de alleenstaande ouder met zijn ten laste komende kinderen in wiens woning geen ander zijn hoofdverblijf heeft en dientengevolge de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan niet kan delen, wordt verhoogd met een toeslag ter hoogte van 20% van de gehuwdennorm, behoudens het bepaalde in artikel 7, lid 1, en artikel 8 van deze verordening.

Artikel 4 Niet alleenwonende alleenstaande (ouder)

1. De norm voor de alleenstaande en de alleenstaande ouder met zijn ten laste komende kinderen in wiens woning een ander zijn hoofdverblijf heeft of die in de woning van een ander zijn hoofdverblijf heeft en die de algemene noodzakelijke kosten van het bestaan kan delen, wordt verhoogd met een toeslag van 10% van de gehuwdennorm, behoudens het bepaalde in artikel 7, lid 1, en artikel 8 van deze verordening.
2. In afwijking van lid 1 wordt de norm voor de alleenstaande en de alleenstaande ouder verhoogd met een toeslag ter hoogte van 20% van de gehuwdennorm, behoudens het bepaalde in artikel 7, lid 1, en artikel 8 van deze verordening, indien de woning wordt bewoond met een ander of die in de woning van een ander woont en die de algemene noodzakelijke kosten van het bestaan niet kan delen.
3. Van het niet kunnen delen van de algemeen noodzakelijke kosten is in ieder geval sprake, indien de woning wordt bewoond met uitsluitend een kind dat aanspraak kan maken op studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000 dan wel een tegemoetkoming op grond van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten.
4. Van het niet kunnen delen van de algemeen noodzakelijke kosten is ook sprake indien de woning wordt bewoond met uitsluitend een verzorgingsbehoevende.

Artikel 5 Toeslag dakloze

De toeslag als bedoeld in artikel 25 eerste lid, van de wet bedraagt 5% van de gehuwdennorm voor een dakloze van 23 jaar of ouder.

HOOFDSTUK III CRITERIA VOOR HET VERLAGEN VAN DE BIJSTANDSNORM

Artikel 6 Gehuwden

1. De norm voor gehuwden bij wie een ander zijn hoofdverblijf heeft of die in de woning van een ander haar hoofdverblijf heeft en die de algemene noodzakelijke kosten van het bestaan kunnen delen, wordt verlaagd met een bedrag ter hoogte van 10% van de gehuwdennorm.
2. In afwijking van lid 1 vindt geen verlaging plaats indien de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan niet kunnen worden gedeeld.
  - a. Van het niet kunnen delen van de algemeen noodzakelijke kosten is in ieder geval sprake, indien de woning wordt bewoond met uitsluitend een ongehuwd kind dat aanspraak kan maken op studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000 dan wel een tegemoetkoming op grond van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten.
  - b. Van het niet kunnen delen van de algemeen noodzakelijke kosten is ook sprake indien de woning wordt bewoond met uitsluitend een zorgbehoevende.

Artikel 7 Geen woonkosten

De verlaging als bedoeld in artikel 27 van de wet is gelijk aan de normhuur als bedoeld in artikel 16 van de Wet op de huurtoeslag, indien een woning wordt bewoond waaraan voor de belanghebbende geen kosten van huur of hypotheeklasten verbonden zijn.

Artikel 8 Alleenstaande van 21 jaar of 22 jaar

1. De verlaging bedoeld in artikel 29 van de wet bedraagt:
  - a. 20 procent van de gehuwdennorm indien het een jongere van 21 jaar betreft;
  - b. 10 procent van de gehuwdennorm indien het een jongere van 22 jaar betreft;
2. In afwijking van lid 1 wordt de verlaging vastgesteld op de hoogte van de op grond van artikel 3 toegekende toeslag, indien deze toeslag minder bedraagt dan de verlaging waartoe toepassing van lid 1 zou leiden.

Artikel 9 Cumulatie van verlagingen

De som van de verlagingen als bedoeld in dit hoofdstuk bedraagt maximaal 20% van de gehuwdennorm.

HOOFDSTUK IV SLOTBEPALINGEN

Artikel 10 Uitvoering

De uitvoering van deze verordening berust bij het college van burgemeester en wethouders.

Artikel 11 Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen van de bepalingen in deze verordening afwijken, indien toepassing van de verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 12 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als Verordening toeslagen en verlagingen Wet werk en bijstand 2013.

Artikel 13 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt met terugwerkende kracht in werking per 1 januari 2013.
2. Op dat moment wordt de Verordening Toeslagen en verlagingen Wet werk en bijstand 2012, vastgesteld d.d. 8 november 2012, ingetrokken
3. Besluiten genomen op basis van de verordening, bedoeld in het 2e lid, worden geacht te zijn genomen op basis van deze verordening.

Aldus vastgesteld door de raad van Leusden,

in zijn openbare raadsvergadering van 11 april 2013,

mevrouw mr. J.S.Y. Houtman mevrouw drs. A. Vermeulen

griffier burgemeester

HOOFDSTUK V TOELICHTING OP VERORDENING TOESLAGEN EN VERLAGINGEN WET WERK EN BIJSTAND 2013

Algemene toelichting

Ter bevordering van deelname aan de arbeidsmarkt en vergroting van de eigen verantwoordelijkheid van uitkeringsgerechtigden is de Wet werk en bijstand per 1 januari 2012 aangepast. Het pakket maatregelen heeft tot doel het versterken van het activerende karakter van de Wet werk en bijstand. Dit gebeurt enerzijds door het aanscherpen van de verplichtingen waaraan uitkeringsgerechtigden moeten voldoen, anderzijds door een aantal maatregelen te treffen waardoor de vangnetfunctie van de Wet werk en bijstand wordt versterkt. De belangrijkste maatregelen zijn het aanscherpen van de regels ten aanzien van jongeren tot 27 jaar die tot 1 januari 2012 onder de Wet investeren in jongeren vallen en het overhevelen van deze categorie naar de Wet werk en bijstand, de maximering van het gemeentelijk minimale beleid en de introductie van de mogelijkheid om de verplichting op te leggen om maatschappelijk nuttige werkzaamheden te verrichten als tegenprestatie voor bijstandsverlening. Met ingang van 1 januari 2013 wordt de pensioengerechtigde leeftijd van 65 jaar stapsgewijs verhoogd naar 67 jaar in 2021. Daaraan is de huidige verordening aangepast. De reikwijdte van deze verordening is vanaf 1 januari 2013 van 21 jaar of ouder tot de pensioengerechtigde leeftijd.

De Wet werk en bijstand (WWB) kent een systeem van centrale normen en gemeentelijke toeslagen. Door het rijk vastgestelde standaardnormen bepalen de hoogte van de WWB-uitkering. Daarnaast hebben gemeenten beperkte ruimte om af te wijken van de toeslag van 20% (bij alleenstaanden en alleenstaande ouders) of om een verlaging (een percentage van het wettelijk minimum loon) toe te passen. De hoogte van de toeslag of de verlaging heeft vooral te maken met de mate waarin kosten in verband met het wonen met anderen kunnen worden gedeeld.

Basisnormen

Voor personen van 21 jaar tot de pensioengerechtigde leeftijd bestaat er een drietal basisnormen (artikel 21 WWB), te weten:

- gehuwden: 100% van het wettelijk minimumloon (= de gehuwdennorm)
- alleenstaande ouders: 70% van de gehuwdennorm
- alleenstaanden: 50% van de gehuwdennorm.

Toeslagen

Een toeslag kan worden verstrekt aan een alleenstaande of alleenstaande ouder indien de algemeen noodzakelijke bestaanskosten niet of niet geheel gedeeld kunnen worden. De mogelijkheid tot het delen van kosten wordt aanwezig geacht als naast de belanghebbende nog één of meer anderen hun hoofdverblijf hebben in dezelfde woning. De toeslag bedraagt ten hoogste 20% van de gehuwdennorm, zodat de uitkering, als geen woonkosten kunnen worden gedeeld, bedraagt:

- alleenstaande ouders: 90% van de gehuwdennorm
- alleenstaanden: 70% van de gehuwdennorm.

Verlagingen

De WWB noemt de volgende verlagingen:

- verlaging bij gehuwden in verband met lagere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan als gevolg van het geheel of gedeeltelijk kunnen delen van deze kosten met een ander van (artikel 26 WWB);
- verlaging in verband met de woonsituatie (artikel 27 WWB);
- verlaging in verband met het recentelijk beëindigen van een studie (artikel 28 WWB);
- verlaging in verband met de leeftijd van 21 of 20 jaar bij alleenstaanden

De Toeslagenverordening

In artikel 8 lid 1 onder c van de WWB is geregeld dat de gemeenteraad bij verordening regels vaststelt met betrekking tot het verhogen en verlagen van de bijstandsnorm.

Artikel 30 WWB bepaalt dat de Toeslagenverordening een categoriaal karakter moet hebben. Bij het afbakenen van categorieën is steeds rekening gehouden met in de praktijk eenvoudig te hanteren criteria en anderzijds wordt rekening gehouden met de werkelijke kosten van belanghebbenden.

Er is gekozen voor een simpel en overzichtelijk te hanteren normensysteem. In deze Toeslagenverordening wordt, naast de toeslagen, invulling gegeven aan een aantal verlagingen die de WWB mogelijk maakt.

Artikelsgewijze toelichting.

Artikel 1

De begrippen die zijn omschreven in de WWB of Awb (Algemene wet bestuursrecht) worden niet afzonderlijk gedefinieerd in de verordening. Dit voorkomt dat bij wijzigingen van de betreffende definities in de WWB of Awb ook de verordening moet worden gewijzigd.

Voor het gebruik van het begrip gehuwdennorm is gekozen, omdat de hoogte van deze norm in de WWB zelf wordt gegeven in artikel 21 lid 1 WWB. Dit bedrag is gelijk aan het netto wettelijk minimumloon.

Artikel 2

In dit artikel is bereik van de verordening opgenomen. Doordat de WIJ per 1 januari 2012 is samengevoegd met de WWB is de verordening van toepassing op bijstandsgerechtigden van 21 tot de pensioengerechtigde leeftijd. Voor alle andere situaties (dus waarbij de bijstandsgerechtigde jonger is dan 21 jaar of ouder dan de pensioengerechtigde leeftijd) geldt een vaste norm waarbij geen sprake is van

toeslagen of verlagingen. Door de stapsgewijze verhoging van de AOW-leeftijd vanaf 1 januari 2013, wordt het begrip 'pensioengerechtigde leeftijd' gebruikt i.p.v. de leeftijds aanduiding '65 jaar'. Die dekt immers de lading niet meer.

Artikel 3

De hoogte van 20 procent van de gehuwdennorm als hoogte van de toeslag voor de alleenstaande of alleenstaande ouder in wiens woning geen ander zijn hoofdverblijf heeft is verplicht op grond van artikel 30 lid 2 onder a WWB. Onder woning wordt ook verstaan zelfstandige woonruimte, bijvoorbeeld op kamers, een woonwagen of een woonschip.

Artikel 4.

Indien in de woning een ander zijn hoofdverblijf heeft, wordt verondersteld dat de noodzakelijke kosten van het bestaan gedeeld kunnen worden (bijvoorbeeld huur, elektra, water en stookkosten). Daarbij is de mate waarin de kosten ook daadwerkelijk gedeeld worden niet van belang. Dat is een verantwoordelijkheid van belanghebbende zelf. Zolang er geen sprake is van een gezamenlijke huishouding moet er echter van worden uitgegaan dat niet alle kosten gedeeld kunnen worden. Een toeslag blijft op zijn plaats. In de toeslagenverordening is daarom gekozen voor een toeslag van 10 procent van de gehuwdennorm in het geval er één of meer anderen in dezelfde woning zijn hoofdverblijf heeft.

Uit artikel 25 lid 1 WWB en artikel 26 WWB volgt dat een belanghebbende de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan niet kan delen met thuisinwonende kinderen van 18 jaar of ouder met een laag inkomen. Hiervan is sprake indien dat kind een in aanmerking te nemen inkomen heeft van ten hoogste het normbedrag voor de kosten van levensonderhoud voor hoger onderwijs genoemd in artikel 3.18 van de Wet studiefinanciering 2000. In deze verordening is er voor gekozen te bepalen dat in het geheel geen kosten kunnen worden gedeeld met een inwonend studierend kind. Een alleenstaande met een inwonend studierend kind komt daarmee in aanmerking voor een toeslag van 20 procent van de gehuwdennorm.

In het vierde lid wordt geregeld dat zorgbehoevendeneveneens niet worden meegeteld als personen die in dezelfde woning hun hoofdverblijf hebben. Uitgangspunt daarbij is dat het niet wenselijk is om belanghebbende vanwege deze verzorgingstaken te confronteren met een lagere toeslag.

Artikel 5

In artikel 5 wordt aan alleenstaande daklozen van 23 jaar en ouder een toeslag van 5% verstrekt. Hiervoor is gekozen omdat het leven op straat extra kosten met zich meebrengt. Wel wordt benadrukt dat belanghebbenden vaak niet zonder hulp in staat zijn tot een verantwoorde besteding van hun bestaansmiddelen. Als bijstand verleend wordt aan daklozen, kan het college gebruik maken van zijn bevoegdheid om een budgetteringsplicht op te leggen of de bijstand in natura (bijvoorbeeld in de vorm van opvang) te verlenen. De ondergrens van 23 jaar is ingegeven door het uitgangspunt dat voor jongeren van 21 jaar of 22 jaar de bijstand niet hoger mag zijn dan het minimumjeugdloon. Hetzelfde geldt voor dakloze jongeren tot 23 jaar.

Artikel 6

De criteria voor het verlagen van de norm voor gehuwden zijn dezelfde als vermeld in artikel 4 van de verordening bij het verhogen van de norm voor alleenstaanden en alleenstaande ouders met een toeslag van de helft van het in de wet genoemde maximumbedrag (in specifieke omstandigheden de maximale toeslag). Gelet op de normensystematiek is dan een verlaging van de norm voor gehuwden van toepassing met hetzelfde bedrag als in situaties waarvoor bij alleenstaanden en alleenstaande ouders een toeslag zou zijn verleend.

Artikel 7

Artikel 27 WWB geeft het college de mogelijkheid de norm of de toeslag te verlagen wanneer een belanghebbende lagere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan heeft ten gevolge van zijn woonsituatie. Artikel 27 WWB is aanvullend bedoeld op de artikelen 25 en 26 WWB.

In de verordening wordt niet het begrip 'woonkosten' gehanteerd, maar 'kosten van huur of hypotheeklasten'. Daarmee wordt duidelijk, dat het hebben van kosten voor water, gas, licht en dergelijke, voor belanghebbende niet afdoende is om een verlaging krachtens dit artikel te voorkomen. Dit verdraagt zich ook met de invulling die de Centrale Raad van Beroep heeft gegeven aan de invulling van het begrip woonkosten in de zin van artikel 35 lid 1 Abw. (Zie CRvB 06-11-2001, nrs. 99/7 en 99/29 NABW en CRvB 06-05-2003, nr. 00/4951 NABW.)

In veel gemeenten bedraagt de verlaging 20% bij het ontbreken van woonkosten. Wij vinden het redelijker een verlaging ter hoogte van de ondergrens (normhuur) die wordt gehanteerd in de Wet op de huurtoeslag toe te passen bij het ontbreken van huur of hypotheeklasten. Immers belanghebbende met een inkomen op bijstandsniveau hoeft nooit meer huur te betalen dan dit bedrag.

Artikel 8

Voor 21- en 22 jarigen geldt, als ze werken, het minimumjeugdloon. Dat is lager dan de bijstandsnorm plus de maximale toeslag. Op grond van artikel 29 WWB kan het college de toeslag voor deze leeftijdsgroep verlagen en daarmee de bijstand gelijk trekken met het van toepassing zijnde minimumjeugdloon, zodat er geen belemmering wordt gevormd voor de aanvaarding van werk.